

Izhaja razen ponedeljka in dneva po
prazniku vsak dan.
(Začasno le trikrat na teden.)

Uredništvo in upravnništvo: KRŠKO.

Krško.
21.

NAPREJ

Stane mesečno 25 Din, začasno 15 D.
za inozemstvo 35 Din, začasno 20 D.
(dokler ne začne zopet redno izhajati)
Oglasi: prostor 1x87 mm 1 Din.
Maloglas: beseda 50 p, najmanj 5 Din.
Dopise frankirajte in podpisujte,
sicer se ne priobčijo. Rokopisi se
ne vračajo.
Reklamacije za list so pošt. proste.

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Letnik VI., šte. 17.
»Naprejeva« številka obsredah
izhaja kot tednik:

LJUDSKI GLAS

Glasilo Kmetško-delavske zveze.

Stane letno 60 Din, — mesečno 5 Din.

Poročilo o zborovanju Kon- sumnega društva za Slov.

[Nadaljevanje].

Po otvoritvi popoldanske seje je prečital **Dražil** tajno pogodbo o kateri je bilo zjutraj toliko govora. Besedila te pogodbe nimamo v rokah. „Konsument“ bi napravil načelu javnosti veliko uslugo, če jo sam objavi, saj se je izrekla večina delegatov za takšno javnost v „Konsumentu“. Vendar čeprav „Konsument“ te usluge ne napravi, se na stvari ne bo nič izpremenilo, ker tisti očitki, ki so bili zjutraj naperjeni proti njej, držijo popolnoma: Štirji člani načelstva so si hoteli z vednostjo nadzorstva, toda brez vednosti članstva, občnega zbora in vseh ostalih uslužbencev zagotoviti pri konsumu desetleten stolček in profit, ali pa nekaj milijonov delavskega denarja kot „odškodnino“.

Nato je **Svetek** prečital resolucijo, ki naj razveljavi to pogodbo oz. da iniciativo za podobno, toda javno pogodbo v prid vsem uslužbencem. Resolucija izreka dalje dosedanjemu vodstvu nezaupnico in zahvalo revizorjema Lajovicu ter Patiku. Tudi te resolucije nimamo v njeni končni obliki v rokah, upamo pa, da jo bo istotako „Konsument“ objavil, ker je bilo tako sklenjeno. Kar se tiče zahvale Lajovicu in Patiku, ki jo je Svetek tako vbijal delegatom v glave, pa nekaj pripombe; gg. Svetek, Lajovic pa Patik naj v javnosti pojasnijo, če jim je bilo tajna pogodba znana ali ne. Zadnja dva sta kot člana nadzorstva tudi sodelovala pri njej, ne? Če jima je bila torej znana, zakaj sta jo utajila javnosti, zakaj je nista omenila niti v revizijskem poročilu ki ni bilo namenjeno javnosti?? Če se bosta gg. Lajovic in Patik z dobrim odgovorom izmazala iz tega vprašanja, potem bomo še mi naročili delavstvu, zlasti članstvu Kons. društva, naj jima v Svetkovem smislu zopet hozano.

Govori Tone Kristan: Občni zbor ne more razveljaviti pogodbe. Že jutri bi imeli v tem slučaju tožbo na vratu. [To Kristanovo mnenje naj si delavstvo poleg njegovega govora v zadnji številki „Ljudskega glasu“ izstriže in dobro spravi z njim vred v okviru najboljši vidno mesto v svojem stanovanju, Op. ur.]

Svetek: Govoril sem včeraj z nekim dobrim juristom in ta mi je izjavil, da je ta pogodba tudi za sodišče neveljavna. [Kristanovci kriče: „To je bil Korunal“ Svetek: „To ni bil Korunal.“ Mi pravimo: Tudi če je bil Korunal, je enkrat nekaj brihtnega in resničnega povedal, Op. ur.]

Valentin Komavli (delegat iz Ptuj): Za nas je občni zbor najvišje sodišče, (škoda, da velja to za rezne Komavlije le takrat, kadar je njim všeč. Najvišja sodišča naših strankinih zborov Komavlijem niso bilo nikdar najvišja, Op. ur.)

Komavli je nato prečital 28. § pravil, da je treba za vsako takšno pogodbo sklepa obč. zbora.

Kristan: Ta paragraf določa le da poverja sklep občnega zbora nadzorstvo, da sme delati po svoji uvidenosti.

Smeh. In ta je bil zelo na mestu. Tudi Kristanu je postalo v tem trenutku jasno, da svojih konsumskih pravil vendarle ni povsod tako prikrojil, da bi mu mogla služiti kot mišja luknja za vse neprijetne slučaje. Tukaj se je ustel.

Svetek pa se je Kristana le nekoliko ustrašil in začel popravljati svojo resolucijo. V tej prenaradni bi dosedanjo gospodarsko smer smmo „grajala“, namesto da ji izreče nezaupnico.

Ciril Böhm: To je tisto, kar nas loči od Kristana. Govori o groznih posledicah, če razveljavimo pogodbo. Da, te posledice bi bile morebiti grozne, če bi stali za pogodbo meščanski ljudje, Buržuji so, če gredo k sodišču in v tem slučaju je skrajni čas, da se odpravijo iz konsumna. Če hoče Kristan s tem na nas vplivati, je boljše, da jim plačamo tiste vsote — če smo jim sploh prisiljeni jih plačati — in jih potem že danes vržemo ven. Pokazali bi se takrat očitno, da so v konsumu le zaradi osebnega dobička in da bi nam utegnili napraviti še vse večjo

škodo. Sem odločno proti vsaki izpremembi resolucije.

Rakovčeva: Tudi jaz sem proti pogodbi načelstva. Vendar mu drugih stvari ni treba tako očitati. Pri meni 25 kg riža, ki si ga je kdo preko mere pridobil v konsumu, itd. še ni greh. To ne more biti merodajno, da bi potem ves svet mislil: Bogve kaj so napravili.

Vehovec se izjavi za spremenjeno Svetkovo resolucijo.

Möderadorfer: Ne strinjam se s Svetkovim predlogom resolucije, ker ni v zvezi s tem, kar bo potem, [Z volitvijo novega vodstva, Op. ur.] Če bodo nastavljeni v načelstvu, ne bodo mogli nikoli delati proti sebi. Načelstvo naj pokaže svojo poštenost. Naj samo odtegne pogodbo in naj s tem da besedo občnemu zboru. Potem se bo pokazalo za upanje na obeh straneh. [Načelstvo ni ničesar odtegnilo, Op. ur.]

Kristan: Ko sem govoril proti razveljavitvi pogodbe, nisem imel nobenih misli zadaj. Ni me treba insinuirati... [Hoče govoriti dalje. Medklic Böhmov: „Pozivljam predsednika, naj se drži sklepov! Kristan že drugič govori.“ Prepir, medklici. Tone se nazadnje ves upehan zvali na sedež.]

Petejan: Upam, da bodo vsi štirje člani načelstva sami odstopili od pogodbe. Nečastnega prav za prav nikomur med njimi nismo očitali. Ne vidim, čemu bi si morali stati tako sovražno nasproti.

Vrhunc: Pogodbe ni treba umikati, ker je potrebna. Če bo novo načelstvo gledalo, ne bo pogodbe nihče izrabljaj. [Tako je g. Vrhunc pokazal svojo poštenost, Op. ur.]

Jurčič: Jaz sem vzrok, da se je napravila pogodba. [Bravo, g. Jurčič! Hvala za pogumno priznanje, Op. ur.] V Trstu sem zvedel za takšne pogodbe in sem dal iniciativo, da se tudi tukaj napravi [na skrivaj, da članstvo ničesar ne izve, kajne, g. Jurčič? Op. ur.] Pri nas hočejo zadrugo izrabljati politično, Svetek je rekel Jeramu z Jesenic, naj bi korunovska in naprejevska struja skupaj delali v konsumu, potem bi dobili obe struji inserate za politični list. Jeram je to ljudem na Jesenicah povedal [prav je imel! Op. ur.] in sem nato prejel o celi zadevi naslednje pismo od nekega sodruga. [Čita dotično pismo, Da bo stvar še zanimivejša, pozivljamo g. Jurčiča, naj to pismo v „Konsumentu“ objavi. „Konsument“ naj pa izide še pred sv. Nikolij Op. ur.]

Koren: Jaz sem tudi glasoval za pogodbo kot član širšega nadzorstva. [Tudi vam, g. Koren hvala za priznanje in za to, da ste zadevo do zadnjega časa skrivali. Delavstvo bo torej vendarle imelo priložnost soditi svoje voditelje po njihovih lastnih dejanjih. Op. ur.] Glasoval pa sem za pogodbo, kakor je, ne pa kakor so jo hoteli prvotno imeti, [Torej še večje korito so hoteli! Ampak za Korena po tej izjavi vendar položaj ni nič boljši. Op. ur.] V pogodbi ni mnogo napačnega, zato ni pravilno, če me „Naprej“ zaradi tega napada. Kar se pa tiče politike: Kristan je imel iz Kons. društva vedno sredstva za stranko. Tudi inserati so prej vedno bili. [Kristan naglo plane in hoče nekaj ugovarjati, Hrup, Böhm Kristanu: Ne boš se ne več delal norca iz delavstva!]

Ogris, član nadzorstva z Viča: Načelstvu očitajo razne grehe. Jaz vem samo, da so ti štirje bili vedno zvesti in da so delali za zadrugo. Na drugi strani pa so stali vse drugačni ljudje. Zato sem se udeleževal sej za pogodbo. Vedel sem pa, da jih bodo za zvesto delo nekoč napadali, ker je sama zavist med nami. Zato sem predlagal, naj se zavarujejo za 5 let, Ali je pošteno, da se vržejo po dolgem delu na cesto? [Ogris je krojaški mojster in ohranik Korenove vrste. Kdor dolgo je, mora dobiti pogodbo, da bo jedel še nadalje, kdor pa dolgo dela, temu dajo brezposelnost... Op. ur.]

Dražil: Strinjam se z izjavo, ki jo je podal Vrhunc. [Tukaj je Dražil pokazal svojo poštenost, Op. ur.]

Vrhunc: Ni nobene nevarnosti, da bi pogodbo izrabljali. Saj stoji v njej, da se izvoli komisija

za razčiščenje spora, če pridejo zavarovanci v navzj križje z zadrugniki. [Oh, te zelene komisije! Zaka-se tako bojite dnevne solčne svetlobe in skrivate vse med 4 stene? Op. ur.]

Svetek: Nisem se razgovarjal z Jeramom zaradi inseratov. Jaz sem le rekel: Pri zadrugi ni vse v redu. Napraviti moramo nekaj da se položaj razčisti. To se zgodi pa le tedaj, če bodo vse struje sodelovale. — Ko mi je odvrnil, da bi mi tako sodelovanje izrabljali in vlekli iz njega dobiček, sem mu odvrnil, da bi se inseratne kvote razdelile po krajevnih odborih oz. se določile, za kakšen list naj gredo. Mežičani naj potrdijo, da sem res tako govoril, ker tudi znjimi sem se tako razgovarjal. Načelstvo se postavlja, kakor da je ono edini varuh nad prospevanjem zadrugne organizacije. Štirje ljudje si uzurpirajo to pravico varuštva. Ljudje božji, ali je to smešno ali ne? Ali ste kakšni Marksi ali Engelsi, da se tako držite, kakor da bi moralo brez vas iti vse na kose? Drugi ljudje so tem štirim vsi sumljivi, kakšno pravico pa imajo sumničiti le druge? Predlagam prvotno resolucijo.

Zugwitz: Tisto pismo, ki ga je Jurčič čital, govori resnico. Jeram je svoje besede govoril pred šestimi ljudmi.

Mulej: Preveč se zadržujemo z debato. Naj eden postavi predlog in naj se takoj odglasuje, pa konec. Imamo še mnogo dela. Za pozneje bomo morali gledati, da se takšne stvari ne bodo več dogajale. Prva naša dolžnost pa je, da se dolg plača. Zato naj se do tega časa ne vzdržujejo nobeni listi. Danes kritizirati ni na mestu. Načelstvo naj samo izjavi, če utakne pogodbo. [Z zadnjim stavkom je šel Mulej tudi med glasove vpijočih v puščavi Op. ur.]

Neki član nadzorstva, ki ga naš poročevalec osebno in poznal, predsednik je pa klical imena premalo razločno, je nato tole govoril: Pridružujem se Kristanovemu mnenju, naj se nova pogodba napravi in šele tedaj sedanja razveljavi. Drugače opozarjam na posledice, sodatjo itd. [Ugovori.] Inserati naj se dajo samo v „Konsumenta“ in dovolj. [Medklic: In ta naj pa neha goniti politiko. — Sicer pa da ne bo zadeva brez naslova, pozivljamo še tega brezimnega člana nadzorstva, naj pride z imenom na dan, da ne bo manjkal v tej krasni reviziji vseh naših delavskovoditeljskih vrhuncev. Op. ur.]

Petejan: Do 1. avgusta naj se izdela nova pragmatika za uslužbence, takrat naj izgubi pogodba veljavo.

Svetek: Sem proti absolutoriju. Da se izdela do 1. avgusta nova pragmatika, s tem se strinjam. Takrat naj prenehajo vse doslej sklenjene pogodbe. Tajna pogodba pa se razveljavi takoj in se 1. avg. za vse zopet sklene.

Prečita še enkrat svojo resolucijo, nato glasovanje. Za Svetkove predloge je 44 glasov, proti 4. Absolutorij je torej s porazno večino glasov odklonjen in tudi pogodba je odklonjena. Po glasovanju pa dobi Svetek naknadno nalog, naj svojo resolucijo še prestilizira. To moramo omeniti, da bo jasno videti, kako čuden je bil ves ta kongres. Na tem občnem zboru Svetek ni imel več prilike ne predelati, ne prečitati na novo predelano resolucijo, in „Konsumenta“ še zdaj ni, da bi delegati, vsaj v njem čitali, kaj so sklenili — tako ne ve dobeden nič in vlada v Kons. društvu ostane ista, kakor pred krizo, samo namesto Urbančeve bo glasoval Svetek, zato mu bo pa Kons. društvo pomagalo vladati v Strokovni komisiji. Razni Muleji se bodo pa še nadalje bali dolgov, namesto da bi zahtevali javne račune in iz njih spoznali, da Kons. društvu sploh ni treba bančnih dolgov, ker ima svojega lastnega imetja dovolj za — pošteno gospodarstvo. [Dalje danes teden.]

Naročnina „Napreja“ znaša za april 15, za maj 20, za junij 25 Din. Naročnina „Ljudski glas“ ostane še nadalje 5 Din. Za člane, ki plačujejo naročnino pravočasno [torej za prihodnost, ne za nazaj!] in to potom organizacije, da uprava nima nič posla z njih evidenco, je nekaj cenejše [14, 18, 23 Din za „Naprej“, 4 Din za „Ljudski glas“].

Poglavje o veri.

Če zajdemo na razne klerikalne prireditve, slišimo besede, ki se dostikrat ponavljajo, da je vera v nevarnosti in da mora zmagati krščanska misel in več takih neumnosti. Pa če začnemo potem premišljevat, to stvar natančno, pridemo do zaključka, da je ta bojazen čisto nepotrebna, ker nihče ne bo mogel vere drugemu iz srca izruvat, ako oni ne bo hotel in za to stvarjo tiči čisto nekaj drugega. Duhovniki se namreč bojijo, da bi njih ovce ne spregledale in bi nazadnje še vprašale, kako pa to, da nas vodite zmeraj po temi in da nikoli ne moremo priti na svetlobo in zato jim zmeraj pripovedujejo da je vera v nevarnosti in da se moramo neprenehoma žrtvovati z življenjem in imetjem, da nas ne preslepijo krivi preroki v ovčjih oblačilih in da nam ne vzamejo vere.

Vprašamo vas gg. duhovniki, kdo izmed vas in vaših backov je danes pripravljen žrtvovati življenje in imetje za obstoj katoliške vere? Mislimo, da se bo težko našel človek, ki bi se dal na kose razsekati za svoje katoliško versko prepričanje. Duhovni sami niso pripravljeni za take žrtve in mogoče bi rajši vsak vero zatajil, kakor pa da bi kri prelivati za njo; pa nam bodo klerikalci ugovarjali, da sedaj niso taki časi, da bi se morala kri prelivati za verske ideje in da se lahko na drug način žrtvujemo za vero in jo tako branimo pred volkovi da nam je ne ugrabijo. Odgovoriti moramo na to, da backi tudi res vsak dan žrtvujejo od svojih ust in da pridejo vse te žrtve duhovnikom v prid in prav te žrtve so v nevarnosti, ne pa „vere“. Duhovniki bi morali te žrtve sami priznati, ne pa jih jemati in od njih živeti. Ta izprememba jim smrdi, čeprav bi z njo prav lahko dokazali, da verujejo v nebesa. Plačilo v nebesih jim ne diši, ker se jim na tem svetu predobro godi in na morajo tako kmalu zapustiti svojega toplega gnezda. Zato je na razne načine izgovarjajo in zahtevajo da bi njih verniki morali iti po kostanj v žerjavico. Ker se pa takih nevednih backov čim dalje manj, zato pravijo, da je vera ogrožena. Dušni pastirji morajo v svojim zgledom hoditi naprej, tedaj jim bo marsikateri vernik sledil po njih potih. Dokler se bodo pa dajali papeži na nosilnicah nositi v cerkev in iz nje nazaj in dokler se ne bodo niti toliko žrtvovali, da bi hodili v cerkev sami, toliko časa ni treba voditi za nos vernikov. Vprašati bi bilo tudi treba, ali so Jezusa morebiti tudi nosili v tempel in nazaj, ali pa so njegovi namestniki morebiti bolj časti vredni, kakor pa je bil Jezus, ki je moral sam hoditi in še križ je moral nositi, dočim se papeži še toliko ne morejo ponižati, da bi sami hodili. Ali ni sramotno za zdravega človeka, da se da od drugih prenašati in se po vrhu vsega tega izdaja za božjega namestnika, dočim se mora najrevnejši pohabljenec brez rok in nog vlačiti sam po svetu? Ali ni potrebnejše, da bi se tak revež prenašal na nosilnicah?

Kako resnične so besede, ki so zapisane v knjigi „Socializem in vera“ da vera sama na sebi ni vredna še piškavega oreha ne in da vrednost daje vsaki veri pridno in pošteno življenje po naukih tiste vere, zatorej je vera brez del mrtva in dokler ne bomo delali, bomo zmeraj goljufani in ostanemo pobeženi grobovi. Ko bomo enkrat duševno vstali, tedaj bomo imeli v srcu pravo Alelujo. Zatorej vam kličem vsem zatiranim in zaslepljenim, zdramite se in primate za uma svetli meč in zmaga je naša. Vstanite, urno, smelo!

Filip Srotič.

Razno.

Zaloška cesta. Puške so se sprožile in žrtve so zaznamovale cesto s potokom krvi. Pred 1900 leti so predniki naše duhovščine pribili na križ Jezusa in da bi potem njihovi nasledniki oprali madež raz sebe, so istega Jezusa imenovali za boga. — 1900 let pozveje je duhovnik dr. Korošec sedel na mehkem stolčku železniškega ministrstva in pobožni advokat dr. Brejc na stolčku predsednika ljubljanske pokrajinske vlade. Maziljena pobožnost je dala nabiti puške na ostro, da bi nasitila lačne in oblekla nage. in tudi sprožila jih je in 14 ljudi je padlo, katerih kri je vzbudila v masi strah, da je ostala rajša še dalje sestradana in naga, kakor, da bi hiene lizale tudi njeno kri. — In še danes se ta masa boji organizacije, ker misli, da se nad temi Jezusovimi nasledniki oziroma njihovimi pajdaši kapitalističnimi krmilarji države ne da drugače maščevati nego s krvjo, in da mora torej organizacija pomeniti kri. Med to maso plavajo večše, ki jo hujskajo na pohod proti golim bajonetom in ostro nabitim puškam. Masa pa je slepa in v svoji slepoti drvi za fistfim, ki huje kriči. Ne briga se za skromen klic po zavednosti, ki prihaja iz vrst organizirancev. In ta premajhna zavednost in prevelika brezbržnost mase prinaša tej masi kri, hienam pa bogato obloženo mizo.

Kaj nas loči od Korunove stranke? Prvič to, da je Korunova stranka res stranka, „Naprejevci“ smo pa le sekta. Drugič to, da so Korunovci „najjačja in edina delavska stranka v državi“ (tako pravi namreč „Socialist“ 18. aprila v uvodniku „K vladni krizi“, zadnji odstavek) — nas pa sploh ni, tretjič to, da izdajajo Korunovci za izobrazbo in združitev delavstva vse polno velikih že po 30 let izhajajočih časopisov: „Socialista“, „Volksstimme“, „Pod Lipo“, „Kres“, „Konsumenta“, „Delavca“, „Zarjo“, „Enakost“,

„Rdeči prapor“ in za posebno izobražene in cirilsko podkovane nadzodruge izdajajo tudi centralno glasilo svoje stranke „Radničke novine“, ki izhajajo po štrikrat na dan, pardon, na mesec — mi pa razen malega „Napreja“, ki smo ga združili z „Ljudskim glasom“, in neumnega „Vorwärtsa“ sploh ničesar ne izdajamo, in še te časopise izpreminjamo vsak mesec in tudi smer in pravilnik in program, vse izpreminjamo dan na dan, tako da nas ne razumejo niti stari zaslužni delavci kakor Uratnik, Svetek, Dražil, Koren, dr. Korun, Ant. Kristan, Kocmur, župani dr. Perič, Grčar in Hrastnik, sploh nobeden izmed „najboljših socialistov“ ne more vedeti, kaj pravzaprav hočemo. Četrtrič so Korunovci revčki brez denarja, mi imamo pa bančne podpore. Petič imajo tam organizacije, ki razširjajo liste, naših listov pa še pes ne povoha, kaj še da bi jih plačal. Šestič oni objavljajo svoje bilance, mi pa pravimo, da nikogar nič ne briga od kod imamo denar. Sedmič vodijo Korunovci same programatične debate in so zato po vsem svetu zelo spoštovani, tudi meščansko časopisje se jih neverjetno boji, čekovni zavod jim je po krivici in nasilju še čekovni račun zaprl — mi pa vodimo same osebne boje, zato se povsod iz nas norca delajo, meščanski časopisi pa seveda v interesu kapitala dan na dan agitirajo za nas in vlada nas podpira in čekovni zavod tudi pravi črno na belem, da smo samo mi edina socialistična stranka na Slovenskem. Osmič in sploh enkrat za vselej; Korunovci so resna stranka iz samih delavcev, mi smo pa trapasta in smešna sekta doktorjev in profesorjev in brezzobih bab. To smo napisali za tiste, ki vsega tega še ne vedo, za izobražene dobre socialiste moramo pa napisati kaj bolj resnega, in ker tega sami ne znamo, smo si izposodili najnovejši programatično pisani in vse-skozi stvarni članek iz „Socialista“, ki piše 18. aprila takole:

Kaj nas pa loči od Bernotove sekte? Program — ne, kaj pa za vraga! V Krškem čepi velemodrija Bernot pa okleveta vse, ki ne priznavajo trapastega sistema njegove pšenične valute. Niti njegovim najožjim nekdanjim prijateljem ne prizanaša in kakor stara brezzobna baba, ki je potapljača ponavljala, da je trava postrizena, bobna o principu javnosti in svojem nezmotljivem pravilniku. Vse to pa nima s strankinimi načeli prav nič skupnega. Kaj čuda, da vodimo osebne, ne pa načelne, stvarne boje!

To piše „Socialist“ pod naslovom „Le vkup, uboga gmajna!“ In Svetka ni prav nič sram, da je še pred kratkim v „Napreju“ pisal proti enotni fronti in po zaslugi žigosal kapitaliste, ki pod lažnjivimi frazami ubogo gmajno tako za nos vodijo, kakor vodi danes Svetek s Korunovo glavo in denarjem Strokovne komisije — naše strokovne organizacije! Kako dolgo je od takrat, ko so razni Svetki in Koreni govorili, da je naš pravilnik tudi njih zasluga? Kako dolgo je tega, ko je Svetek pod psevdonomom „Dr. Oster Rezač“ žažgal v „Napreju“ tiste, s katerimi danes skupno uganja korupcijo? Kolikokrat je na shodih in v tisku goreče razlagal, zagovarjal in branil načelo javnosti in pravilnik, pšenično valuto in druge poštene zahteve. Kot predsednik kovinarjev je izzval še celo sklep, da se morajo kovinarski fondi nalagati v pšenični valuti, potem so ga pa konsumarji pregovorili, ker se pri pšenični valuti ne dajo delati črni fondi, ampak bi ostali vsi stavkovni skladi v rokah delavstva nezmanjšani. Kdo se je izpremenil? Par tednov je od tega, ko je bil Svetek pred delavstvom v Hrastniku prisiljen hvalliti knjigo „Socializem in vera“ — ali ni tam tudi pšenična valuta razložena? E, delavci vedo, da je pšenična valuta v naši stranki potom javnosti in progresivnega davka že dosežena in da že dela svoje čudeže: stranka ima od člana po 2 Din na mesec, pri kovinarjih se plačuje desetkrat toliko, vendar gre gospodarstvo pri naši SSJ od 1 do 5, pri kovinarjih pa od 5 do 1. Pa nas je le 1.000, kovinarjev pa 4 krat toliko! Če bi mi hoteli tako razbijati strokovne organizacije, kakor ste vi razbijali našo stranko, bi bilo že zdavnaj konec Strokovne komisije. Pa mi smo le kritizirali, nikdar pa nismo ustanavljali niti novih listov niti novih organizacij, ampak vzbujamo članstvo k zavesti, naj ostane skupaj, naj pomeče Svetke in druge korunoglavce ven in naj začne samo voditi svoje posle. Delavstvo spoznava, da brez lažnega dela ni izobrazbe, da brez izobrazbe ni demokracije, da brez demokracije ni socializacije, da brez socializacije ni delavske zmage. V tem spoznanju samem je že doberšen kos zmage. Kovinarji na Jesenicah to že razumejo — v Ljubljani bodo kmalu tudi od Svetka tako daleč, kakor od njegovega predsednika „Jugometalije“ Mihevca ...

Celjski dobrotnik g. Koren je bil član nadzorstva Konsumnega društva za Slov. in predsednik naše stranke. Opetovano je govoril na naših sejah o nesocialističnem delovanju gospodov iz Kons. društva. Bil je tudi odločen pristaš načela javnosti in tudi na shodih je znal o tem prav lepo govoriti. Vendar je takrat, ko je bil predsednik naše stranke, glasoval v nadzorstvu Kons. društva za koruptno pogodbo, stranki pa ni o tem ničesar povedal, dasi je bil dolžan napisati to in objaviti v strankinem „Napreju“. Če skriva umazanosti zdaj, ko je prešel h Korunovi stranki tajae diplomacije, mu tega ne moremo zameriti, da je pa tako umazanost skrival takrat, ko je bil predsednik naše stranke, torej glavni zaupnik stranke brezobzirnega načela jav-

nosti, to imenujemo nepošteno. Kdor si bo prečital današnje poročilo o zborovanju Kons. društva za Slov., bo z nami istega mnenja. — Seveda usmiljeni ljudje bodo rekli, da je Koren toliko dobrega storil, da mu moramo to zmoto odpustiti. Delavec iz Trbovelj je pa v 22. št. „Napreja“ napisal, da so zmote hijena proletariata in da jih mora biti enkrat že konec. Po vrhu pa to ni bila zmota: Koren je takrat med nami nastopal kot odločen nasprotnik tistih konsumskih generalov, ki jim je delal taka lepa in velika korita. Tudi nima izgovora, da je molčal zato, ker se je bal, da ne bo mogel dokazati. Pogodba je bila pisana črno na belem in 29 ljudi jo je potrdilo! Ko smo imeli mi take dokaze o četrtilijonski korupciji v Kons. društvu, se nismo nič bali tožbe, ampak smo takoj napisali vse javno v „Napreju“, čeprav so strašno grozili s tožbami — tožili pa niso in ne bodo, ampak so le delavstvo hujskali proti „Napreju“, češ, da „blati“ svoje dobrotnike, 30 letne sodruge itd. enotno fronto so delali med konsumskim in strokovnim in bančnim blatom ter blatom iz bolniške blagajne, ljublj. hranilnice in komunističnega doma, in zdaj delajo zopet tako enotno fronto z „voditeljem opozicije“ gospodom Svetkom iz Strokovne komisije, ki hoče pod imenom Korunove stranke zlorabljati delavstvo za namene umazanega kapitala še celo na 1. maj. Pa — enotna fronta korupcije se krha, enotna organizacija zavednih pa raste!

Uradniške doklade je zadnjikrat mrcvaril sedanjí ministrski svet in bodo sedaj menda res 1. maja stopile v veljavo. Samo duhovnikom in sodnikom bodo dali ugodnejše priboljške, za druge državne nameščence pa bodo takšni, da dobe „nižje“ kategorije še manj plače nego doslej. Celopopolno organizirana Zveza državnih nameščencev ni s tem novim zakonom zadovoljna, tako da je sklicala njena centrala v Beogradu protestno zborovanje za torek. Tam so se zopet enkrat borili proti vladni socialni ideologiji s papirnatiimi resolucijami.

Jugoslovanska komisija za ureditev naših dolgov Ameriki je tej sporočila, da naša vlada zaenkrat ne more poravnati svojih obveznosti. Pa če bi postavili Pašičevo imetje in imetje njegovih podreptnikov, ki so si ga razširili baš s pomočjo takšnih dolgov v nadi, da jih bo povračalo ljudstvo, če bi postavili to imetje pod sekvester, potem bi že lahko odplačali vse dolgove in še kaj malega bi ostalo za saniranje onih, ki jih je vrglo koruptno gospodarjenje naših režimov na kant!

Pribičević je napotil Pašičevo vlado, da je razpustila veliko nemško prosvetno organizacijo „Kulturbund“, češ, da vodi politiko. Dokler so bili nemški poslanci zvesti psički Pašičevega režima, ni nihče videl v „Kulturbundu“ politične organizacije.

To pa že poznamo! Bolgarski notranji minister je izdal vsem javnim podjetjem ukaz, da morajo do 19. maja poslati na ministrstvo seznam vseh delavcev, ki so organizirani pri komunističnih organizacijah. Kdo se ne spomni ob tem dogodku na tiste slavne čase, ko je policijski minister Pribičević izdajal slične naredbe, po katerih se potem niso preganjali samo komunistični, temveč sploh vsi delavci in nameščenci, ki niso dajali niti ficksa za Pribičevićevo policajdemokracijo? Kdo pa se tudi ne spomni, da delavstva zaradi tega še ni hudic vzel, temveč da ponosno vstaja k še silnejši moči, dočim pribičevićevski kadavri že smrdijo na zadnji postelji? Na Bolgarskem ne bo nič drugače.

Helensko republiko, kakor se sedaj Grška po izvršenem plebiscitu imenuje, je Francoska priznala kot prva zapadna država. Priznali sta jo tudi Amerika in Belgija.

Kaj še Mussolini prepoveduje. Pred prazniki je izdal oklic, s katerim poziva delavstvo naj praznuje 21. april kot delavski praznik. Kdor bo praznoval 1. maj bo težko kaznovan. — Rumunska vlada je za 1. maj prepovedala vse javne manifestacije. Zdaj čakamo, da še kaj podobnega iz Beograda prileti, zakaj naši Pašiči in Pribičevići vendar ne bodo delali sramote laškim Mussolinijem in rumunskim Ducom.

Znani francoski bokсар Carpentier je dospel te dni na Dunaj. V ta namen je policijska oblast na migljaj katoliškega režima in judovskega kapitalističnega tiska uknila svojo prejšnjo prepoved, da boksarji ne smejo nastopati kakor sploh ne zastopniki enakih športnih surovosti. Edini socialisti so se na vso moč trudili, da preprečijo ta kulturni škandal. Tudi naš katoliški „Slovenec“ poroča o tem dogodku v svoji velikonočni številki in sicer z očitnim zadovoljstvom, da je obveljala katoliško-judovska nekulturnost. Kdo se ne nauči iz tega praktičnega primera, kako sorodna sta si rimska sanacija duš z razbijanjem nosov in čeljusti?

„Treuga Del“, božji mir, se imenuje nova buržoazna sentimentalnost, ki naj podaljša ta od boga postavljeni red za nekoliko trenutkov. Na Češkoslovaškem ga je proglasila med velikonočnimi prazniki deca „Rdečega križa“; v tem času bi moralo med političnimi strankami vladati absolutno premirje, vse strasti bi morale umolkniti pred splošnim čustvom bratstva, človečanstva in krščanstva, kakor to zadevo tako lepo opisuje in se zanjo navdušuje stari petrefakt vseh najnižjih pretepaških inšunktov „Slovenski narod“ in njim seveda vse ostalo, kar buržoaznega časopisnega reptilstva med nami lazi in se plazi. Človeku naše vrste se mora ob taki navivnosti vzbuditi pomilovalen nasmeš. Namesto da bi

se postavila ta gnusna družba sovražstva med narodi, nečlovečnosti in nekrščanstva s kakšno idejo, s kakšnim resnim delom za trajno uveljavljanje Kristusovih načel, posega nazaj v igračarije srednjega veka in nam oznanja tridnevni božji mir baš tako, kakor da si je zaželela v teh dnevih v miru nasititi se svinjskih krač in dobrega pečenja, kar si je s svojo nekrščansko samogoltnostjo nakradla od dela onih, ki niso imeli v teh dnevih prilike, da se podobnih dobrot naučijo in kaj šele, da bi verovali v resnično krščanstvo tiste samogoltno družbe! Pridužejo nam enotno fronto med lačnimi marljivoži in sitimi lenuhi v znamenju božjega miru — to in nič drugega ni tista „Treuga Dei“ — pri tem se pa poslužujejo organizacije, ki dela v mirnih časih pacifizem zato, da bo vojnim dobam ohranjene čim več zdrave krme za topove, organizacije, ki je že s tem dovolj karakterizirana, da dela roko v roki z militarizmi vsega sveta enotno fronto v znamenju humanosti! Večje hinavščine si človek ne more predstavljati, kvečjemu da bi bila še večja hinavščina ta, da izrabljajo ti banditi nad človečanstvom v svoje nečedne, prav slabo prikrito enotnofrontarske namene nedolžno deco, ki še ne more razumeti tega izrabljanja. Na isti način so pošiljali v srednjem veku tisoče otrok na križarske vojne proti nevernikom, tudi v znamenju krščanstva! Za nas so ti farizeji seveda še vse preneumni, da bi nas mogli uloviti na takšne limanice, pa čeprav so svoja gesla prikrojili „proti“ vojnem, namesto kakor v srednjem veku zanje. Enotne fronte med hijenami in oglodanimi kostmi ne more biti nobene in če bi pri nas proglasili kakšno takšno sentimentalnost kakor na Češkoslovaškem, bi bili mi prvi, ki bi nastopili baš v dnevih božjega miru najbolj proti takšnemu miru, kjer bi stale ovce in kozli na eni strani dočim jih še Bog v sv. pismu loči ene na desno, druge na levo.

Kaj je pametnejše? V Jugoslaviji je 163 bolnišnic z 18.648 posteljami (v sami Sloveniji 22). Na približno 660 prebivalcev pride po ena postelja. Po pravilih pa bi morale biti na vsakih 100 prebivalcev 4 postelje, na 660 torej 27, ne pa samo štiri. Da se to slabo razmerje uredi, bi bilo treba zgraditi nove bolnišnice, kar bi stalo nekaj več nego 1 milijardo dinarjev, torej komaj polovico toliko, kolikor dobiva vojno ministrstvo iz vsakoletnega državnega proračuna, v resnici pa morda komaj par procentov vsega, kar nam militarizem vsako leto požre, če upoštevamo izredne kredite, ki mu jih dajejo vsako leto dvakrat, trikrat, če upoštevamo, da se za militarizem porabijo skoro vsi pufi kar jih dobivamo v inostranstvu (n. pr. francosko posojilo 300 milijonov frankov), če upoštevamo izgubo na delu in zaslužku, ki jo utrpe zdravi fantje z neproduktivnim lenarjenjem tekom vojaške službene dobe itd. Recimo, da nam militarizem požre vsako leto samo 10 milijard dinarjev. Z desetino te vsote bi bilo mogoče doseči tisto število bolniških postelj, ki bi odgovarjalo potrebni, s celotno vsoto bi se dala izvršiti akcija, da bi sploh noben Jugoslovčan nikoli več bolan ne bil. Takšne štatiške so zelo poučne in silijo človeka k premišljevanju tistega vprašanja, ki smo ga postavili tej notici za naslov. Tudi na to vprašanje utegnemo priti: Kdo je večji tepec — ljudstvo, ki ve, da bi mu samo ena milijarda manj za militarizem omogočila na 100 ljudi 4 bolniške postelje, pa nič ne naredi za to; ali pa so večji tepci tisti vodilni patrioti, ki pripravljajo z desetimi milijardami na leto že za naprej take čase, ko pride na 100 bolniških in mrtvaških postelj samo četvero zdravih ljudi?

Francoska zbornica je razpuščena. Volitve bodo 11. maja.

Angleška delavska vlada bo pričela z graditvijo 2 in pol milijona delavskih stanovanj.

Southamptonski ladjedelnarji so svojo stavko končali.

Na Danskem se je sestavila čisto socialistična vlada pod Stauningovim predstvom in sicer po angleškem vzorcu, ker tamošnja socialistična stranka še nima absolutne večine.

Sovjetska delegacija se je prišla pogajati na Angleško. Amerika obljublja, da bo prec za sklicanje nove mednarodne konference, če se bodo ta pogajanja srečno končala. Rusija pa obljublja, da spravi na dnevni red te konference besarabsko vprašanje.

Washingtonski senat je sprejel zakon, ki prepoveduje priseljevanje japonskega prebivalstva in še drugače omejuje na zelo grd način priseljevanje tistih inostrancev, ki 100% nim Američanom niso všeč. Sličen zakon se bo uvedel baje tudi v Kanado.

Kar vi potrebujete, to je Elzafluid. To je pravo domače sredstvo, katero prežene Vaše bolečine! Poizkusna pošiljka Din 27.— Lekarna Evg. V. Feller, Stubica Donja, Elzatrž št. 252. Hrvatska.

Prvi maj.

Praznik dela bodo praznovali naše organizacije najlepše s tem, da se bodo potrudile biti z vsemi svojimi člani zastopane v organizacijskem pregledu, ki bo objavljen v prvomajniškem „Napreju“. Ta izide že v torek, torej pridejo v poštev samo tiste organizacije, ki bodo obračunale še tekom tega tedna, tako da dobimo njih obračun najpozneje v ponedeljek zjutraj!

Tam, kjer bo delavstvo naše smeri priredilo manifestacijske shode in podobno, se jih do zadnjega udeležite, tudi iz vseh bližnjih krajev.

Kjer javnih manifestacij ne bo, praznujte naš dan s tem, da se zberete na skupno diskusijo, prečitajte kak dober članek iz „Napreja“ ali kako poglavje iz dobre socialistične knjige, pa debatirajte o njem. Priredite skupen izlet v prosto naravo. Kdor drugače ne bo mogel, naj čita in premišljuje pri sebi doma, s svojci.

Vse naše prireditve morajo biti dostojne, vredne naših načel! Kdor je kolikor toliko možak, se bo vsaj ta dan vzdržal alkohola popolnoma in vsega, kar izvira iz njega.

Niti en naš sodrug ne sme ta dan kapitalistu na tlako!

Manifestirajte in premišlujte o osemurnem delavniku!

Manifestirajte proti vsakršnemu militarizmu za trajni mir in sporazum med narodi!

Proti nasilju in fašistovski nekulturnosti manifestirajte za nedotakljive vrednote proletarskega duševnega osvobojenja, naše morale, naše izobrazbe!

Posvetite ta dan razširjanju naše zedinjevalne organizacijske misli in našega tiska!

RAZPORED PRVEGA MAJA V CELJU.

Po sklepu majskega odbora za Celje in okolico se bo proslava Prvega maja vršila na sledeči način.

Na predvečer 30. aprila bosta priredili kulturni organizaciji „Svoboda“ in „Naprej“ v Celju ob pol 8. uri v veliki dvorani Narodnega doma. pri pogrnjenih mizah kulturni večer s sledečim sporedom:

1. Tamburaški zbor „Svobode“. Tihim koračkom, koračnica.

1. Deklamacija o delu.

3. Del, pevsko društvo „Naprej“: Prvi Maj.

4. Tamburaški zbor „Svobode“: Savski valovi, valček.

5. Dramatični odsek „Svobode“: Dva svetova, soc. slika.

6. Tamburaški zbor „Svobode“: Hrvatsko kolo.

7. Del, pevsko društvo „Naprej“: Noč na moru.

8. Dramatični odsek „Svobode“: Odpuščeni, soc. slika v 1. dej.

9. Tamburaški zbor „Svobode“: Vatrogasci, koračnica.

10. Del, pevsko društvo „Naprej“: Gorjanska.

11. Dramatični odsek „Svobode“: Samoosvobojenje, slika.

12. Tamburaški zbor „Svobode“: Na valovih Jadranskega mora, valček.

13. Del, pevsko društvo „Naprej“: Vabilo.

14. Tamburaški zbor „Svobode“: Kroz vatro, koračnica.

Vstopnice za ta kulturni večer se dobijo pri vseh zaupnikih strokovnih, kulturnih in političnih organizacij, nadalje v Delavskem tajništvu, Vodnikova ulica 3 in v Konsumnem društvu, Kralja Petra cesta.

* * *

Dne 1. maja ob pol 10. se bo vršilo manifestacijsko zborovanje na Dečkovem trgu, za slučaj slabega vremena pa v veliki dvorani Narodnega doma.

Dohod na zborovanje se bo vršil po skupinah, Glavno zbirališča za vse predkraje, Štore, Pečovnik, Gaberje in tudi za mest: Celje je v Gaberjah pred Sokolskim domom.

Vse skupine morajo biti na glavnem zbirališču ob 9/4 na 9. Ob 9. odkorakajo na Dečkov trg kjer bo manifestacijsko zborovanje.

Odbor za proslavo 1. maja v Celju.

Delavsko tajništvo

Vodnikova ulica št. 3.

Zabukovica in okolica! Prvega maja se bo vršil ob 10. dopoldne shod razredno zavednega proletariata iz Zabukovice. Liboj in Gotovelj v Žalcu na dvorišču Janičeve gostilne, ob slabem vremenu pa v dvorani iste gostilne. Po shodu skupni odhod v Gotovelje, kjer priredi „Svoboda“ delavsko predstavo. Po tej prosta zabava. Zabukoviško delavstvo se zbere na dan Prvega maja v Cocejevi gostilni v Megojnicah in sicer ob 8. zj. ob pol 9. je odhod v Kasaze, kjer se združi pri Tržanovi gostilni s sodrug iz Liboj. Nato odkorakamo skupno skozi Petrovče v Žalec, kjer se bo shod vršil, kakor je že gori omenjeno. Na obilno udeležbo vabi odbor.

Proletarci iz Ljubljane in okolice! Na dan 1. maja popoldan vsi v Tacen pod Šmarno goro, kjer priredi tamkajšnji pripravljani odbor „Svobode“ prosto družabno zabavo z raznimi točkami na vrtu restavracije pri Koširju v Tacnu. Začetek ob 16., vstopnine prosto. Vlak iz Ljubljane odhaja ob 15:10 do Št. Vida - Vižmarje in od tam nazaj ob 21:27. Od postaje na zabavni prostor 20 min. hoda. V slučaju dežja prireditev odpade. Članstvo razrednih organizacij iz Ljubljane in okolice, kakor tudi vse somišljenike vabi — odbor.

Iz stranke.

Seja pokrajinskega odbora SSJ in KDZ se je vršila na Velikonočni ponedeljek 21. t. m. na Zidanem mostu. Izmed 22 na kongresu izvoljenih delegatov in namestnikov je bilo navzočih 18 in sicer ss. Kisovec, Pastorek, Krušič, Bernot, Leskošek, Pevec, Majdič, Böhm, Umek, Breznik, Baraga, Möderndorfer, Rinaldo, Martinšek, Werden, Weisbacher, Grabner in Resnik. Sejo je vodil s. Möderndorfer. Odbor se je po nalogu kongresa konstituiral sam in sicer takole:

načelstvo:

Karol Kisovec in Josip Pastorek iz Ljubljane, Ivan Krušič iz Trbovelj, Zvonimir Bernot iz Krškega, Alojzij Leskošek iz Celja;

namestniki:

Miroslav Pevec iz Škal, Leopold Majdič iz Trbovelj, Anton Thaler iz Javornika;

nadzorstvo:

Jurij Jeram z Jesenic, Ciril Böhm iz Celja, Martin Umek iz Globokega;

namestniki:

Vinko Eisinger in Slovenjgradca, Ivan Breznik iz Trbovelj, Franc Repas iz Mežice;

nadaljnji člani pokrajinskega odbora:

Ivan Baraga iz Brežic, Vinko Möderndorfer iz Mežice, Franc Rinaldo iz Trbovelj, Andrej Martinšek iz Velenja, Anton Werden iz Hrastnika;

njih namestniki:

Franjo Weisbacher iz Ljette, Filip Grabner iz Črne, Josip Resnik iz Štor.

Kot druga točka je sledilo poročilo o prvem četrtletju 1924, ki je pokazalo lep razvoj stranke i v političnem i v gospodarskem oziru. Posebno pri „Napreju“ se to opaža, ki je izgubil v teh 3 mesecih kljub silni gonji iz Strokovne komisije in Kons. društva samo 44 naročnikov, novih pa pridobil 92. V drugem četrtletju bo to seveda še vse drugače, odkar je prebit led v Mariborskem okrožju. Obširnejše poročilo sledi.

Tretja točka je vzela največ časa, 6 ur je odbor prirejal besedilo pravil „Skupnega doma“ [sedanje „Sloge“], vendar je rešil samo najvažnejše, drugo pa naročil načelstvu, naj samo dopolni po kongresovih smernicah. Najhujši boj je bil za določbo §§ 4 in 6, da se združno imetje sploh ne sme nikdar razdeliti niti delno ne in da niti združni kongres nima pravice tozadevno določbo pravil izpremeniti, pa čeprav bi vsi delegati hoteli. Dva sodruga sta glasovala proti, češ, da je to proti načelu demokratizma in eden je to dokazoval z znanim stavkom, da ima vsak pravico do samomora. Moderna socialistična filozofija tega ne priznava, enako kakor tudi krščanstvo ne: nihče si ni življenja sam dal in zato si ga tudi vzeti ne sme sam; družba si ga je vzgojila in kakor mora nositi posledice njegove slabe vzgoje, tako ima pravico na sadove njegove dobre vzgoje. Vsak je dolžan v svoji delazmožnosti delati, kakor je družba dolžna podpirati ga v mladosti in starosti ali kadar je drugače nezmožen za delo. Tako kakor posamezniku je treba prepovedati samomor tudi družbi. Samomor pa bi bil, če bi hoteli socialisti, ki so s trudom in težavo in z veliko požrtvovalnostjo spravili skupaj svoje družabno imetje, to imetje zopet razdelili in iz socialistične družbe zopet napravili individualistično kapitalistično družbo. — Nova pravila „Sloge“ oziroma „Skupnega doma“ bodo objavljena v „Napreju“ ki izide 29. t. m. za 1. maj.

Četrta točka je morala sploh odpasti, med raznoterostmi so se pa rešile le nekatere, tako so bile na pr. končno že vendar tudi določene nagrade za lansko tekmo o vprašanju: Kateri je najhujši sovražnik proletariata, nevednost, glad ali strah? Nagrade objavimo prihodnjč. — Seje se bodo morale vršiti bolj pogosto, ker so pa precej drage, je tudi to vprašanje razširitve naših organizacij in tiska.

Tabela organizacij, ki so obračunale za marec, bo objavljena prihodnji teden. Organizacije so večinoma že obračunale, vse pa še ne. Zamudniki potrudite se! Zdaj še lahko pridete med redne članke, v ponedeljek pojde tabela v tisk.

„Sloga“ 22. IV. Članov s polnovplačanim deležem 103; hranilnih vlog Din 40.988.—

Člani okrožnega odbora SSJ v Brežicah! V nedeljo ob 9. dop. seja pri Grobušku. Po seji se sestanejo vsi člani brežiškega okrožnega agrarnega odbora istotam! Vabljeni so tudi vsi člani organizacij SSJ.

Tiskovni sklad.

Od 1. I. do 12. IV. 1924:	Din 1949'75
Martin Umek, Globoko, 10 in 2'50	12'50
Josip Srebot, Zagorje	10'—
Miroslav Pevec, Škale	10'—
Leopold Majdič, Trbovlje	5'—
Rudolf Guna,	1'50
Ignac Šuler, Bojsno	4'—
Z. B. neizrabljene potnine 21. IV.	20'—
Karol Kisovec, Ljubljana (neizr. potnine)	34'—
Od 1. I. do 22. IV. 1924	Din 2046'75

Celje. Stavbinska stroka. V nedeljo dne 27. aprila se bo vršilo javno zborovanje ob 10. uri v gostilni pri Janžeku, Za kresijo v Celju s sledečim dnevnim redom:

1. Kolektivna pogodba za gradbeno stroko za leto 1924,
2. Nova pravila in pravilnik Splošne delavske Unije v Celju,
3. Pomen in potreba delavske strokovne organizacije,
4. Volitev tarifnih odborov in zaupnikov,
5. Razni predlogi.

Odbor.

Kovinarjem na Jesenicah, Javorniku in Dobravi. Sodrugi!

Dan za dnevom poteka in leto dni bo že pri kraju a brezvestnega rušenja nekdanje mogočne enotne organizacije kovinarjev na Jesenicah, Javorniku in Dobravi ni ne konca ne kraja.

Kam nas mora privedi vse to?

Kdo bo nosil odgovornost za vse posledice, ki se že vidno in občutljivo pojavljajo?

Tisti, ki bi morali pokazati kaj boljšega, ne le da so zaničevali in rušili, so sebe najprej pokopali v neuspehih, vse poraze svoje nezmožnosti pa hočejo zvaliti na ramena drugih.

Kdor ni bil zmožen pridobiti nekaj boljšega kot je bilo, ta je kriv vseh posledic, in ves gnev tukajšnjih kovinarjev in njih družin plava nad glavami tistih, ki še ne prenehajo s svojim razdiralnim delom.

Ciril Košir, ki bi prvi moral po svojem frazarskem razbijanju nekdanje enotne organizacije pokazati silo svojih zmožnosti, je po doseženem namenu razdora pobegnil, sedaj pa, ko se organizacija Saveza Metalnih Radnika Jugoslavije na Jesenicah, Javorniku in Dobravi zopet razvija v svojem polletu in obsega 88 članov v vseh treh podružnicah, pa ta Ciril Košir zopet strahopetno kroži med razdirači, noče pa delamržež in strahopetec stopiti pred javnost.

Sodrugi! Kdo bo še nadalje sledil takim ljudem? Ali niso ti ljudje, ki so se ustalili kot sekta, imeli svoječasnno vso moč odločanja in ustvarjanja v nekdanjem ODK, sedanjem Savezu Metalnih Radnika Jugoslavije, podr. Jesenice?

Rezultat je bil, da niso upoštevali resnih opominov, pozitivno delo so sabotirali, ustvarjali so nered, zrušili trenutno disciplino in zbegali marsikoga s kričanjem, da je vse za njimi, in danes je kader nezavisnih pravi tip sekte brez ustvarjalne sile, brez prave smeri, upirajoč svoj obstoj na laži in blatenju napram najboljšim zaupnikom, ki še edino neumorno delujejo na tem, da obdržimo in spasimo vse. V čem obstajajo uspehi nezavisnih, rušilcev nekdanjega edinstva? Leto dni bo pri kraju, a pri vseh slabih plačilnih in življenjskih pogojih nimamo niti ene točke zboljšanja, temveč nasprotno. Žičarje na Savi so vlekli za nos tako dolgo, da so bili primorani udati se akordnemu delu. Nezavisni jih pa sedaj sami nesramno blatijo v javnosti v svojem revolverju, glej „Strokovno Borbo“ z dne 10. aprila 1924, št. 12. Končno pa zvrčajo svojo storjeno krivdo nad žičarji na naše obratne zaupnike, ki niso imeli nobene prilike niti pravice se vtičati v zadevo žičarjev, ker so vse to vodili nezavisni, zlasti nezavisni mladenič obratni zaupnik Valentin Wister.

Sodrugi! To stanje ogroža vse pridobitve! Vzdržite se! Mnogo sodrugov, ki so bili zapeljani

od nezavisnih obljub, se je priglasiło za povratek v staro organizacijo z željo, da bi se jim priznavale stare članske pravice v naši organizaciji.

Sporočili smo to centralni upravi v Beogradu, ki je omilila naš nekdanji sklep in priznava vsem, ki so vstopili k nezavisnim, stare članske pravice z pridržkom karentne dobe v prejemanju podpor toliko časa, kolikor je kateri nasprotni organizaciji pripadal, po preteku te dobe bo pa imel vsak zopet polne pravice.

Sodrugi! Potrudite se in priglasiło svoj pristop nazaj čimprej, ker je to zadnja možnost pridobitve starih pravic.

S ponosom poudarjamo, da je nekdanje ODK, današnji zedinjeni Savez Metalnih Radnika Jugoslavije edini, ki predstavlja in ima vse zasluge na vseh dosedanjih pridobitvah, zatorej nazaj sodrugi, vsem pošteno mislečim so odprta vrata.

Sodrugi! Pripravite se tudi za dostojno praznovanje Prvega maja.

Prvi Maj naj bo letos v znamenju enotne organizacije!

Stari kader kovinarjev.

JE LI SALA ALI RACA?

V „Napreju“ št. 22, vidim v seznamu darovalcev za sklad „Proti roparskim vitezom“ imeni Uratnik in Svetek. Da bi onadva podpirala naše organizacije, se mi zdi neverjetno, nemogoče pa ni, Saj bi bilo tudi njima kakor vsem drugim pametneje, ostati in delovati v stari organizaciji, ki bi bila lahko že danes na višku svoje moči, kakor pa iskati stikov po Beogradu. Saj so pri nas dani vsi pogoji in delavstvo si zna zbrati tudi sredstev in je zmožno ustvariti in voditi močno organizacijo, ne da bi mu bilo treba hoditi po navodila v Beograd. Naj najprvo tam doli postavijo močno organizacijo in s tem dejansko pokažejo kaj znajo, potem bo najlažja stvar priključiti se jim. Tako se mi pa zdi, da bi se oni od nas lahko več naučili nego mi od njih. Če smo si prišli glede tega na jasno, potem bi se nič ne čudil, videti med našimi podporniki tudi imena vseh mojih starih znancev, ki smo že več desetletij delovali v skupni organizaciji. Čeravno je nastalo včasih tudi takrat kako ostro navzkrižje med nami, organizacija oz. proletarijat za to ni nič trpel. Tudi naš današnji pravilnik ni tako hud bavljav ali pa kakšen bustihudri, da bi morali radi njega stranko cepiti. In jaz imam upanje, da še skupaj pridemo ter da pojdemo v eni fronti za zmago. — Martin Pondelak.

[Op. ur.: K vprašanju zedinjenja, specialno s Korunovci, mi ne bomo govorili. Dobro bi pa bilo, če se oglašijo kakor se je oglašil s. Pondelak še drugi naši delavci in povedo, kako si oni to reč predstavljajo. Pri tem moramo opozoriti na 4. § v pravilniku „Skupnega doma“, ki ga objavimo v številki 1. maja. Ta paragraf natančno preštudirajte in povejte tudi o njem svojo sodbo, Kar se pa tiče Uratnikovega in Svetkovega prispevka „Proti roparskim vitezom“, je treba povedati, da sta izro-

čila tisti denar nekemu našemu sodrugu ob priliki zborovanja Konsumnega društva za Slovenijo v Ljubljani, češ: „Naprej“ ne bo imel korajže objaviti če se kak Korunovec ponorčuje iz „Sklada proti roparskim vitezom“ in še sam nekaj vanj da. Uratnik in Svetek sta se seveda zelo motila, ko sta menila, da se bo naše načelo javnosti ustrašilo izkazati, da so Korunovci razpoloženi bolj za norčije nego za resno delo.]

Iz Zagorja. [K obletnici Čobalovega razkola.] Gospod Čobal se je spomnil, da je lansko leto na 1. aprila napravil veliko rano v delavske vrste in je dal v ta namen malenkostni dar 100 Din za „Socialistov“ tiskovni sklad. Mož s sivo brado, stari bojevnik in bivši delavski zastopnik se je morda z veseljem spomnil, da je napravil požar med proletariatom in zasejal sovraštvo med delavce. Mi proletarci, kapitalistovi sužnji pa gledamo na to stvar drugače in pravimo odločno, da tisti, ki povzročajo razdor v organizaciji ne spadajo v delavske vrste, Pika.

Zahvala. Podpisani se tem potom zahvaljujem vsem, ki so mi v času moje bolezni priskočili na pomoč s prostovoljnimi prispevki v znesku 555 Din. — Luka Kroflič, rudar, Podpeca - Črna.

Inserat

pomeni, da išče tvrdka med čitatelji odjemalcev, pravzaprav dobička. Banke pri naših čitateljih ne iščejo ničesar več. To je

znamenje razredne zavesti pri bankah in pri proletariatu.

Kaj pa druge tvrdke, tiste, ki bi jih sploh ne bilo, če bi jim ne nosil denarja proletarijat? Tudi tu bo moralo priti do delitve duhov, mi smo odločni nasprotniki takih „enotnih front“. Kdor inserira samo v „Orjuni“, naj mu nosijo svoj denar orjunci!

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Zvonimir Bernot

(v imenu pokr. odbora SSJ in KDZ.)

23. IV. Tiskarna bratov Rumpret v Krškem. 3000

JERMENARSKÉ POMOČNIKE, ki so popolnoma večji izdelovanja finih usnjatih gamaš in šteparico, sprejme Albert Steiner, industrija gamaš, Varaždin.

Prvovrstnega čevljar-skega pomočnika

iščemo. Dobra šolska izobrazba ali s samouštvom pridobljeno splošno znanje je prvi pogoj. Prosilec mora biti vojaščine prost. Prošnje z natančno navedbo vseh podatkov in plačilnih zahtev je nasloviti pod „Trajno“ na upravo lista.

Priljubljenost, ki jo uživa „Žika“ bolj in bolj, je najboljši priporočilo za ta res izvrstni kavin nadomestek. Kakor je bila svojčas Vydovka dobra znanka v vsaki hiši, pravtako spoznavajo naše gospodnje danes, da je mogoče z „Žiko“ pripraviti tudi brez prave kave okusno kavo, ki je poleg vsega še zelo redilna in popolnoma neškodljiva. Dobiva se povsod. Kjer je ni, se obrnite na naslov: Pražarna Žika v Ljubljani, Rožna dolina.

UČITELJSKA TISKARNA

LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA ULICA ŠTEV. 6
registrovana zadruga z omejeno zavezo.

TISKOVINE

ZA ŠOLE, ŽUPANSTVA IN URADE. NAJMODERNEJŠE PLAKATE IN VABILA ZA VESELICE
LETNE ZAKLJUČKE

NAJMODERNEJŠA UREDBA ZA TISKANJE ČASOPISOV, KNJIG, BROŠUR ITD

Stereotipija

Litografija

„SLOGA“

nakup. in prod. zadruga, r. z. z o. z. v Ljubljani

je začela zopet poslovati. Po sklepu novega načelstva se sprejmejo za člane samo člani SSJ in KDZ.

Sodrugi, pristopajte!

Delež znaša 50 Din, pristopnina 250 Din. Delež se vplača lahko tudi na obroke, toda polne zadrugne pravice daje le polno vplačani delež.

Prodajte in kupujte

vse samo pri „Slogi“.
Naslov:
Ljubljana, poštni predal 168
ali pa „Naprej“ v Krškem.

Varčujte!

Svoje prihranke pa vlagajte edino le pri „Slogi“, ki jih obrestuje po 10%. Hranilne vloge se izplačujejo kadarkoli, za slučaj kakih zahrbtnih napadov so pa vezane na 3-mesečno odpoved.

Točasno načelstvo „Sloge“:

ZVONIMIR BERNOT, pokr. tajnik SSJ in KDZ.
JOSIP PASTOREK, blagajnik ljubljanske kraj. org. SSJ in odbornik ljublj. podr. Saveza grafičnih delavcev.
KAROL KISOVEC, železničar, član načelstva SSJ in KDZ.

Točasno nadzorstvo „Sloge“:

IVAN BARAGA, železničar, član načelstva SSJ in KDZ.
FRANC WARLETZ, član pokr. odbora SSJ in KDZ.
MARTIN UMEK, član nadzorstva SSJ in KDZ.

Za hranilne vloge jamči „Sloga“ v smislu zakona z dne 9. aprila 1873 z vsem svojim imetjem. Če ne bi zadoščal opravični dobiček tekočega leta, rezervni zakladi in zadrugno imetje, se zasežejo zadrugni deleži. Če pa še

to ne bi pokrilo zavez zadruga, se razdelijo daljša plačila na posamezne zadrugne v razmerju števila in visokosti vplačanih deležev. Potem se zaveza neha (§ 8 pravil).